

Pozůstalost Františka Škroupa (1801–1862) v Národním muzeu v Praze (Ke 160. výročí úmrtí)¹

MARKÉTA KABELKOVÁ

ABSTRACT: The Estate of František Škroup (1801–1862) at the National Museum in Prague (On the 160th anniversary of his death)

The Czech composer and conductor František Škroup was one of the most important musicians active in Bohemia in the second quarter of the 19th century. For 30 years from 1827, he was a conductor at the Estates Theatre in Prague, the leading operatic stage in Bohemia (and from 1837 to 1858 the chief conductor), and he conducted the most important Prague concerts. He spent the last two years of his life in Rotterdam, where he took part in the inception of the newly established German opera. He had a major influence over the public's developing musical tastes at the time, but now Škroup has unjustly become a nearly forgotten figure. He is remembered by the Czech public mostly as the composer of the song "Kde domov můj?" (Where My Home Is) from the farce *Fidlovačka*. Already in the 19th century, it spontaneously became the unofficial hymn of the Czech nation, and after the dissolution of the Habsburg monarchy and the founding of Czechoslovakia as an independent state in 1918, it became the official national anthem. After Škroup's death in 1862, the intention of his widow Karolina had been to donate his estate to the National Museum, but in 1863 she only sent the museum the autograph scores of two of Škroup's key works: the singspiel *Dráteník* and the farce *Fidlovačka*. The National Museum obtained the estate in 1921 as an inheritance from Božena Škroupová (1847–1928), who bequeathed its contents to the museum under the condition that she would use some items until her death, whereafter they would be handed over to the National Museum, which she made her sole heir. This very extensive collection is of quite extraordinary cultural value: it contains tangible artefacts (furniture), a wealth of iconographical material, the personal documents of several members of the family of František Škroup – Karolina Škroupová, and their daughters Karolina and Božena, family correspondence. Škroup's compositions including autograph scores, handwritten copies, and printed editions, plenty of printed material mostly from the period after Škroup's death, and books. The artefacts and iconographical material were kept at the Department of Historical Archaeology, books and printed or manuscript writings were kept at the literary archive of the National Museum, and music was kept in the music collection that was formerly part of the National Museum Library. When the National Museum's literature archives were transferred to the Literary Archive of the Museum of Czech Literature, this collection was retained at the National Museum and was registered among the collections at the Music Department in 1954. It is certain that sheet music was turned over to the museum in 1921 and furniture at the beginning of 1929; most of the books had been turned over already in 1921. In most cases it is not possible to determine reliably when written materials were handed over. Inventory numbers or shelf marks have been found for most of the items from the will, and the library still needs to be identified. So far, the writings in the estate are still entered in the systematic records under acquisition number 4/54. The discovery of the will is very beneficial for the further processing of the estate because we are now aware of internal connections and are able to organise the material well. The National Museum has definitely fulfilled the stipulation in Božena Škroupová's will "that the objects be preserved reverently for future generations" – the objects are properly stored, processed, available to scholarly researchers, and on display in exhibits; most of the furniture is on display in an exhibit at the History Museum in Vrchotovy Janovice.

¹ Předložená práce vznikla za finanční podpory Ministerstva kultury v rámci institucionálního financování dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace Národního muzea (DKRVO 2019–2023/15.II.d, 00023272).

KEY WORDS: František Škroup – Karolína Škroupová – Božena Škroupová – Alfred Škroup – Jana [Hana] Peterková – Emil Axman – Čeněk Zíbrt – Josef Valenta – Estate – Testament – National Museum – Rotterdam – Estate Theatre – Autograph Scores – Books – Lettres – Documents – Photographs – Portraits – Furniture – Magazines – Newspaper – Programmes – Posters

CONTACTS: PhDr. Markéta Kabelková, Ph.D., Národní muzeum – České muzeum hudby, Karmelitská 2, 118 00 – Praha 1; email: marketa.kabelkova@nm.cz

Český skladatel a dirigent František Škroup patří mezi nejvýznamnější hudebníky působící v Čechách v druhé čtvrtině 19. století.² Po třicet let byl dirigentem přední operní scény v Čechách – v pražském Stavovském divadle, a dirigoval nejdůležitější pražské koncerty. Poslední dva roky života strávil v Rotterdamu, kde stál u zrodu nově zakládané německé opery. Zásadním způsobem ovlivňoval a rozvíjel hudební vkus tehdejšího obecnstva. Dnes je však Škroup osobností neprávem téměř zapomenutou.

V paměti české veřejnosti zůstal především jako autor písně „Kde domov můj?“ z frašky Fidlovačka. Tato píseň se již v 19. století spontánně stala hymnou českého národa a po rozpadu habsburské monarchie a vzniku samostatné Československé republiky v roce 1918 hymnou státní.

V roce 1819 přišel Škroup do Prahy studovat filozofii a práva. V této době začal dávat hodiny hudby a komponoval. Jako mnoho studentů se začal intenzivně věnovat ochotnickému divadlu. V roce 1822 vstoupil do operního souboru Stavovského divadla, brzy zpíval menší sólové role a byl pověřen korepetováním. Podílel se na provádění populárních singspielů přeložených do češtiny. Divadlu zůstal věrný po celý život a snad jako jediný z českých skladatelů tehdejší doby měl i herecké zkušenosti. Tyto poznatky dokázal později uplatnit ve své vlastní hudebně-dramatické tvorbě. Z hlediska hudebního vytvářel díla ne vždy přesvědčivá, ale kritika uznávala Škroupův smysl pro vystavění dramatické scény. Provozování oper a singspielů přeložených do českého jazyka podnítilo ve vlasteneckých kruzích touhu po vlastním původním díle v českém jazyce. Vedení divadla ho vyzvalo k vytvoření takového díla – v roce 1825 zkomponoval Škroup zpěvohru Dráteník na libreto Josefa Krasoslava Chmelenského, která byla poprvé provedena 2. února 1826. Úspěch Dráteníka ovlivnil zásadním způsobem Škroupův život – rozhodl se, že nebude pokračovat ve studiu práv a pak nenastoupí dráhu úředníka, ale bude se zcela věnovat divadlu.

Od roku 1827 byl 30 let kapelníkem ve Stavovském divadle – z toho v letech 1837–1857 dokonce jako kapelník první. Významně se podílel na pražském koncertním životě coby dirigent – řídil orchestrální a oratorní koncerty. Po nečekaném propuštění ze Stavovského divadla v roce 1857³ se mu dlouho nedařilo najít uplatnění, které by odpovídalo jeho schopnostem, dosavadním zkušenostem a určitě i dosavadnímu společenskému postavení. Taková místa však byla ve střední Evropě všechna obsazená. V roce 1860 se koneč-

2 Josef PLAVEC, *František Škroup*, Praha 1941 (základní a dosud nepřekonaná monografie), Gracián ČERNUŠÁK, *Škroup František, Československý hudební slovník osob a institucí*, 2 sv., Praha 1963 a 1966, sv. 2, s. 701–702; Markéta KABELKOVÁ a Jitka LUDVOVÁ, *Škroup František Jan*; in: Jitka Ludvová et al., *Hudební divadlo v českých zemích. Česká divadelní encyklopedie. Osobnosti 19. století*, Praha 2006, s. 575–577; Markéta KABELKOVÁ, *Škroup. Familie. Die Musik in Geschichte und Gegenwart. Allgemeine Enzyklopedie der Musik*, [s.l.], Bärenreiter-Verlag, Bd. 15, 2006, s. 899–902.

3 Oldřich PULKERT, *Odchod Františka Škroupa ze Stavovského divadla, Dějiny a současnost* 1, 1959, č.6, s. 16–18. Přetisk v *Respicio, Editio resonans*, Praha 2000, s.175–179.

Obrázek 1 – František Škroup – portrét. Litografie Ch. Meyer, 50. léta 19. století. NM-ČMH: inv. č. F 31.

ně nabídka objevila – v Rotterdamu totiž bohatí měšťané zakládali německou operu a hledal se dirigent. Jednalo se o sezónní provoz od září do konce dubna a na každou sezónu uzavíralo ředitelství s umělci nové smlouvy. Škroup tuto nabídku přijal. Jeho první sezóna od září 1860 byla hodnocena velmi příznivě, takže s ním divadlo chtělo spolupracovat i v období dalším. Škroup z počátku váhal, když se ale ujistil v tom, že se s ním v Čechách nepočítá, rozhodl se zůstat v Rotterdamu a usiloval také o získání stálého místa koncertního dirigenta v Amsterdamu, které by mu zajistilo stálý příjem a pozici, ale tento úmysl se už nepodařilo uskutečnit. František Škroup totiž 7. února 1862 v Rotterdamu zemřel. Je pohřbený na rotterdamském hřbitově Crooswijk do společného divadelního hrobu, protože ani rodina

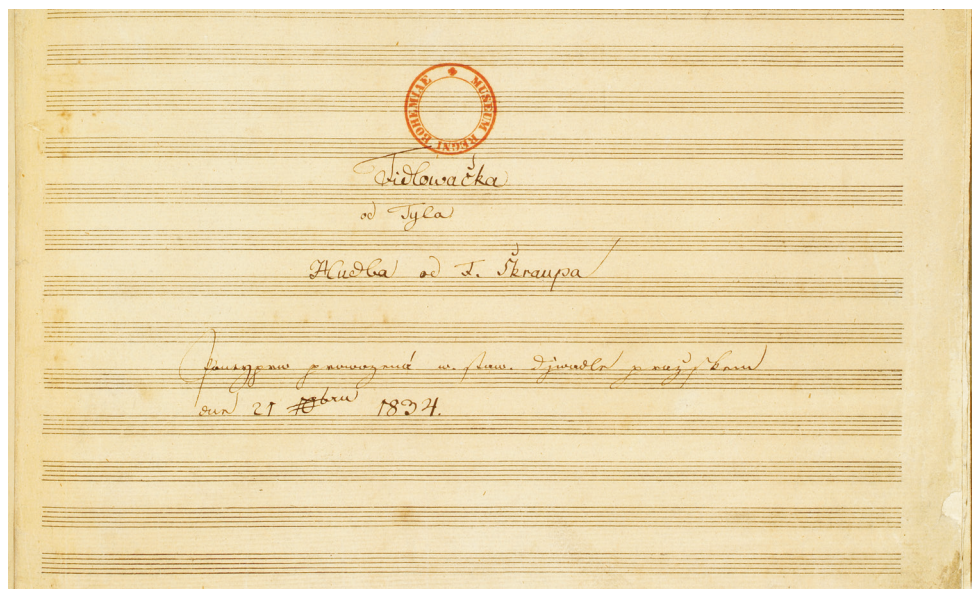
v Praze, ani divadlo v Rotterdamu nemělo dostatek finančních prostředků, aby mohlo být tělo zemřelého převezeno do Prahy. Vedení divadla uspořádalo 11. února důstojný pohřeb a 13. února velkolepou smuteční slavnost ve prospěch pozůstalé rodiny v Čechách. O těchto událostech přinášejí podrobné zprávy rotterdamské noviny. Pohřbu se z rodiny účastnil pouze syn Alfréd, který v předcházejícím období s otcem v Rotterdamu pobýval. Do Prahy se zpráva o Škroupově úmrtí dostala už 8. února. Za Františka Škroupa byly v Praze ve dvou kostelích slouženy zádušní mše a 3. dubna se konal koncert ve prospěch pozůstalé rodiny.

Škroup zkomponoval přes 130 skladeb téměř všech žánrů od drobných klavírních kompozic, písní, sborů, komorních a orchestrálních skladeb až po velké opery. Nejčteněji jsou v jeho díle zastoupeny písně a sbory jak na české, tak na německé texty a díla jevištní. Jedná se o hudbu k dramatům a o opery na české a německé texty, které však kvůli libretu a kompozičnímu zpracování nebyly příliš úspěšné. Kromě písně *Kde domov můj je* Škroupovo dílo opravdu neznámé, i když v posledních letech byly některé skladby nastudované a dokonce nahrané – například *Trio pro klarinet op. 27 a 28*,⁴ *smyčcové kvartety*,⁵ *opera Meergeuse*.⁶

4 Nabíží Radiotéka <https://www.radioteka.cz/detail/crohudba-9745-frantisek-skroup-trio-op-27-trio-facile-op-28>.

5 Op. 24 č.1, op. 25, č. 2,a3, op. 29, č. 3 – např. nabízí Radiotéka. <https://www.radioteka.cz/detail/crohudba-103848-frantisek-skroup-smyccove-kvartety>.

6 Provedení 27. 3. a 2. 6. 2003 (v Národním divadle v Praze v rámci cyklu „Český triptych I.“).

Obrázek 2 – František Škroup – Josef Kajetán Tyl: *Fidlovačka*, titulní list z partitury, autograf, 1834, NM-ČMH: sign. Tr B 516.

V Národním muzeu se nachází mnoho autentických pramenů, které dokumentují život a dílo Františka Škroupa. Doposud jsme s těmito prameny pracovali s cílem poznat jeho dílo a osobnost, ale nevěnovali jsme příliš pozornost původu těchto věcí.

Nejbohatší soubor předmětů se nachází v hudebněhistorickém oddělení Národního muzea – Českého muzea hudby. Jedná se především o autografní notové zápisy, dobové tisky a archiválie nenotové povahy. V Historickém muzeu Národního muzea je uložený nábytek, obrazy a drobnější předměty z majetku rodiny. Existovalo povědomí o tom, že naprosto nejvýznamnější soubor získalo Národní muzeum od Škroupovy dcery Boženy Škroupové ve 20. letech. Letošní nález poslední vůle Boženy a dalších souvisejících dokumentů v Archivu Národního muzea⁷ přinesl naprosto nové a nečekané poznatky.

Historie Škroupovy pozůstalosti v souvislosti s Národním muzeem sahá však až do doby Škroupova úmrtí. František Škroup zemřel 7. února 1862 a už 13. března se v Národních listech objevila zpráva, že vdova po Františku Škroupovi – Karolina Škroupová – a jeho bratr Jan Nepomuk Škroup mají v úmyslu věnovat Národnímu muzeu velkou část notových autografů, včetně autografu partitury *Dráteníka*.⁸ Teprve však v roce 1863 nacházíme v Časopise muzea království českého sdělení, že vdova po Františku Škroupovi věnovala do

7 Jsou uloženy ve fondu Registratura Národního muzea, Archiv Národního muzea (dále ANM), fond Registratura Národního muzea (dále f. RNM), k. 93, rok 1921.

8 Národní listy 16. 3. 1862, ročník 2, č. 64, s. 3: „Škroupova pozůstalost. Paní vdova a pan bratr po Fr. Škroupovi projevili svou ochotnost našemu muzeu odevzdati největší část rukopisů výtečných skladeb hudebních zesnulého mistra, mezi nimiž také rukopis *Dráteníka*. Tím spanilým darem bude krásný začátek učiněn ke sbírce skladeb našich vlasteneckých hudebníků, na kterouž muzeum, až se poměry jeho zlepší, bude muset pomyslit, jako na věc v národním i uměleckém ohledu vele důležitou.“

muzejních sbírek dvě partitury – a sice zpěvohru Dráteník a frašku Fidlovačka.⁹ Tyto dvě partitury byly uloženy do hudební sbírky, která byla až do roku 1946 součástí knihovny Národního muzea.¹⁰ O dalších skladbách či předmětech se však nepíše. Od roku 1867 má notový archiv vedenou vlastní přírůstkovou knihu, ani zde mezi dodavateli však nenalzáme členy Škroupovy rodiny.

Nevíme, jakým způsobem byla rozdělena pozůstalost Františka Škroupa po jeho úmrtí. Kromě Škroupovy manželky Karolíny (1819–1893) žily tehdy děti Josefina (1832–1923, 1860 provdaná Helly), Gabriela (1841–1878, provdaná 1864 Nekvasilová), Alfred (1843–1914), Bože-

Obrázek 3 – Základy hudební teorie, který František Škroup sestavil pro svoji sedmiletou dcerku Boženku v roce 1854, autograf. NM-ČMH: č. př. 4/54.

⁹ Časopis *musea království českého* 37, 1863, svazek 2, s. 173–174. „Přednesení jednatele ve valném shromáždění: ... Sbirka hudebnin, teprve nedávno při Museum založená, těší se hojného vzrůstu, a od času posledního valného shromáždění obohacena byla zvláště dvěma vzácnými rukopisy našeho vlastenského skladatele F. J. Škroupa. Jsou to partitury zpěvohry Dráteník a frašky se zpěvy Fídlovačka, kterážto poslední roku 1834 dne 21. prosince ponejprv na Pražském divadle se provozovala, a poprvé veřejnosti předvedla vloženou do ní nyní světoznámou národní píseň „Kde domov můj?““ Za oba dary povinován jest ústav ctěné vdově nebožtíkově.“

¹⁰ Signatury byly pravděpodobně přiděleny až mnohem později, jak ukazuje naše zkušenost s vývojem notového archivu. Fídlovačka měla signaturu IV C 98, na štítku na předeštlí je ještě razítko „Kim. ... 64“. Pravděpodobně ještě před koncem 19. století došlo k vyjmutí písně Kde domov můj z partitury. Píseň byla asi dlouho samostatně vystavována, protože nese známky degradace světlem – první strana papíru je velmi zahnědlá, zatímco vnitřní strany papírové složky mají barvu zcela normální. Vypadá to, že vyjmutá část neměla svou vlastní signaturu, dvě čísla dostaly předměty až v roce 1975, když byly uloženy do trezoru. Partitura dostala číslo Tr B 516 a píseň Tr B 460. V roce 1995 jsme se rozhodli, že partituru necháme zrestaurovat, protože byla ve velmi špatném stavu, a píseň byla znovu vevázána do partitury. Také se tímto snažíme posílit vědomí, že František Škroup nenapsal českou hymnu, ale napsal píseň Kde domov můj z frašky Fídlovačka, která se stala českou hymnou. Zpěvohra Dráteník dostala signaturu IV C 94. Na předeštlí je záhadný přípis „Jméno rodiny odevzdal Josef Barák 2. 5. 1862“. Jedná se pravděpodobně o Josefa Baráka (1833–1883) – novináře, básníka a spisovatele. Není ovšem jasné, odkud kam odevzdal.

Obrázek 4 – Skládanka ve tvaru růže s motivy Rotterdamu, kterou Škroup přivezl z Rotterdamu domů do Prahy. Tisk C. Adler – Fabrik Verlag von Druckarbeiten, Hamburg, 1859. NM-ČMH: č. př. 4/54

na (1847–1928), Karolína (1850–1913) a Klotilda (1854–1867).¹¹

K původnímu záměru věnovat Národnímu muzeu Škroupovu pozůstalost došlo až téměř 60 let po jeho smrti. V Archivu Národního muzea byla nalezena poslední vůle Boženy Škroupové z roku 1921, která stanovuje jako univerzálního dědice Národní muzeum. Božena byla posledním přímým žijícím potomkem Františka Škroupa. V poslední vůli je ovšem stanoveno, že některé věci si ale

během života ještě ponechá a Národní muzeum je dostane až po její smrti. Poslední vůle byla sepsána 11. února 1921, mezi svědky je podepsán Čeněk Zíbrt¹² a Bohumil Němec za Národní muzeum a inženýr Josef Valenta.¹³

Dne 14. března 1921 Čeněk Zíbrt písemně informuje Správní výbor Muzea království českého o okolnostech rozhodnutí Boženy Škroupové věnovat pozůstalost po Františku Škroupovi Národnímu muzeu, o přípravě a podpisu poslední vůle a stručně popisuje obsah odkazu.¹⁴ Podle Zíbrtova sdělení upozornil ing. Josef Valenta presidium muzea na Boženu Škroupovou a doporučil, aby se s ní vyjednávalo o věnování korespondence, hudebních skladeb a osobních potřeb po jejím otci Františku Škroupovi. Za muzeum byl jednáním s Boženou Škroupovou pověřen Zíbrt. Podařilo se mu si Boženu získat a naklonit k tomu,

11 Podle Josef PLAVEC, *František Škroup*, Praha 1941, rodokmen Františka Škroupa, nestránkováno, uvedeno za stranou 654.

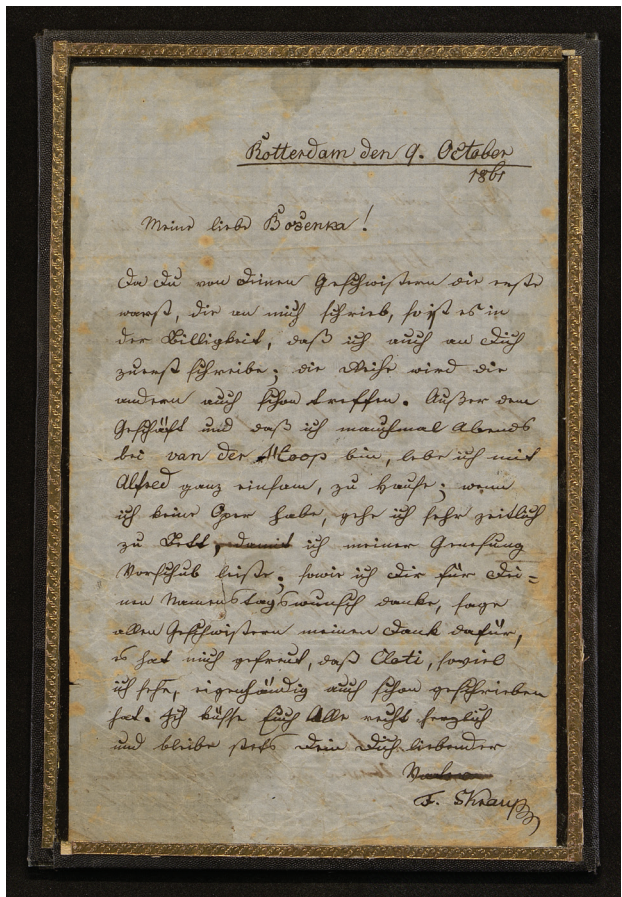
12 Čeněk Zíbrt (1864–1932), historik, etnograf, vyučoval kulturní historii na Filozofické fakultě Karlovy univerzity, knihovnik a posléze ředitel knihovny Národního muzea, redaktor Časopisu Musea království českého.

13 Podpis Bohumila Němce (jedenatelný správce Národního muzea království českého) na exempláři poslední vůle pro Národní muzeum z roku 1921 chybí, ačkoliv je zde explicitně psáno, že Božena vyslechla text poslední vůle před 3 svědky. Jméno Bohumila Němce je až na pozdější strojopisné kopii, která byla zhotovena pro účel převzetí.

14 ANM, f. RNM, k. 93, rok 1921.

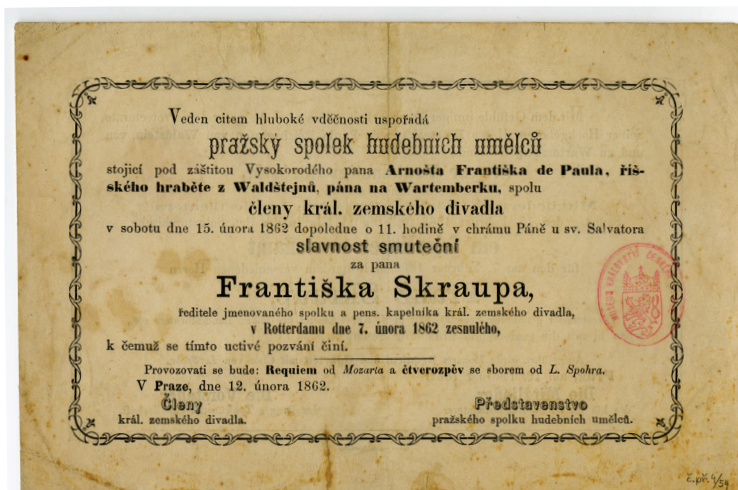
aby Národní muzeum učinila svým univerzálním dědicem a odkázala muzeu celé zařízení bytu, obrazy a památky hudební i literární. Závěť připravil tajemník [Theodor] Saturník.¹⁵ Všechny literární památky, obrazy, které jsou v závěti uvedené, označili pánové Josef Valenta, Čeněk Zíbrt a bibliotékař Antonín Dolenský kolkem muzea. Čeněk Zíbrt přejal hned kufr „památek literárních a korespondence i skladeb“ a odevzdal ho do prezidia muzea. Z předaných skladeb vyjmenovává pouze příklady: autografní partituru k operě Oldřich a Božena, klavírní výtah k operě Meergeuse, autografní partituru k melodramu Bratrovrah, autograf k litaním (Litanie de Beata Maria virgine). Zíbrt konstatuje, že autografy Dráteníka a Fildlovačky už v muzeu jsou. Předaná korespondence je rodinná („tklivá, dojemná“). Čeněk Zíbrt převzal i doklady k činnosti Škroupové v Praze a Rotterdamu. Škroup je tedy podle Zíbrta v muzejních sbírkách zastoupen svým dílem a památkami osobními a rodinnými.

Zíbrt navrhuje, aby byl Josef Valenta za své zásluhy o získání této pozůstalosti jmenován podle Stanov muzea (podle paragrafu 5, písmeno 5) činným členem muzea. Navrhuje také, aby byl Boženě Škroupové, dceři Františka Škroupa, jako výraz vděčnosti „za živa“ vyplacen přiměřený peněžitý obnos, aby mohla léčit svou nemocnou nohu v lázních Mšené. Božena Škroupová je totiž ve svých 73 letech odkázána na soukromé vyučování hudbě a na milodary soukromé i veřejné. Zíbrt konstatuje, že cena odkazu je opravdu velká – nejen kvůli starodávnému nábytku, ale i z důvodu hodnoty literárních a hudebních památek. Zíbrt uzavírá svou zprávu myšlenkou, že „... zasluhuje si toho památka tvůrce naší hymny, aby jeho dcera netrpěla nouzí a hladem na sklonku požehnaného života, plného jen strádání a bídy...“.

Obrázek 5 – Dopis, který František Škroup napsal 9. října 1861 v Rotterdamu své dceři Božence. Zasklené. NM-ČMH: č. př. 4/54.

15 Theodor Saturník (1888–1949), sekretář Národního muzea, český právník, právní historik, děkan právnické fakulty Univerzity Karlovy.

Obrázek 6 – Pozvánka na requiem za Františka Škroupa, které se konalo 15. 2. 1862 v pražském kostele u sv. Salvátora.

ného se správní výbor také usnesl jmenovat ing. Josefa Valentu činným členem Společnosti musejní, protože má velkou zásluhu na tomto darování.¹⁷

Dne 22. března 1921 píše Správní výbor Musea království českého Boženě Škroupové dopis – na své schůzi 21. března 1921 vzal s vděčností na vědomí, že Božena Škroupová z vlastenecké obětavosti ustanovila Zemské muzeum dědicem památek po jejím otci Františku Škroupovi a řadu písemností již muzeu odevzdala, takže sbírky byly tímto velmi obohaceny. Správní výbor se usnesl nabídnout čestný dar 5000 K, a tím částečně dát najevo svou vděčnost za toto nezištné věnování.¹⁸

Božena Škroupová zemřela 4. prosince 1928. Projednávání její pozůstalosti započalo už v lednu 1929. V registratuře Národního muzea je dochován opis poslední vůle Boženy Škroupové, kde jsou zaznamenána inventární čísla předmětů, které přebírá oddělení historické archeologie a soupisy knih, písemností a hudebnin, které od oddělení historické archeologie dostává knihovna Národního muzea.¹⁹ Pozůstalost projednával Okresní soud civilní pro Prahu západ (I. odd.). V Registratuře Národního muzea je uložena také odevzdační listina z 31. března 1931, která potvrzuje, že projednání pozůstalosti bylo ukončeno.²⁰

Správní výbor Musea království českého se na své schůzi 21. března 1921 usnesl vyplatit Boženě Škroupové dar jednou pro vždy ve výši 5000 korun. Suma má být vyplacena kvitancí. Zúčtována má být z položky „Domovní a nepředvídaná vydání z rozpočtu na rok 1921.“¹⁶ Kromě ji-

16 ANM, f. RNM, k. 93, rok 1921. Sdělení Správního výboru Musea království českého Správě pokladny Musea království českého, 24. 3. 1921.

17 ANM, f. RNM, k. 93, rok 1921. Sdělení Správního výboru Musea království českého Správě bibliotéky Musea království Českého, 24. 3. 1921.

18 ANM, f. RNM, k. 93, rok 1921. Rukopisný koncept dopisu, v Národním muzeum – Českém muzeu hudby, je v hudebněhistorickém oddělení uložen strojopis zasláný Boženě – fond František Škroup, č. př. 4/54.

19 ANM, f. RNM, k. 112, rok 1931 obsahuje přípis správce historicko-archeologického oddělení Národního muzea (podepsán Karel Guth) presidiu Národního muzea se sdělením, že se postupují k dalšímu řízení spisy vztahující se k projednání poslední vůle Boženy Škroupové, opis poslední vůle B. Škroupové, soupis 3 knih a balík korespondence předávaných do knihovny Národního muzea (14. 1. 1929 potvrzuje dr. Josef Volf) a Axmanův přípis z 11. 1. 1929 o převzetí 3 hudebnin předávaných do hudební sbírky.

20 ANM, f. RNM, k. 112, rok 1931.

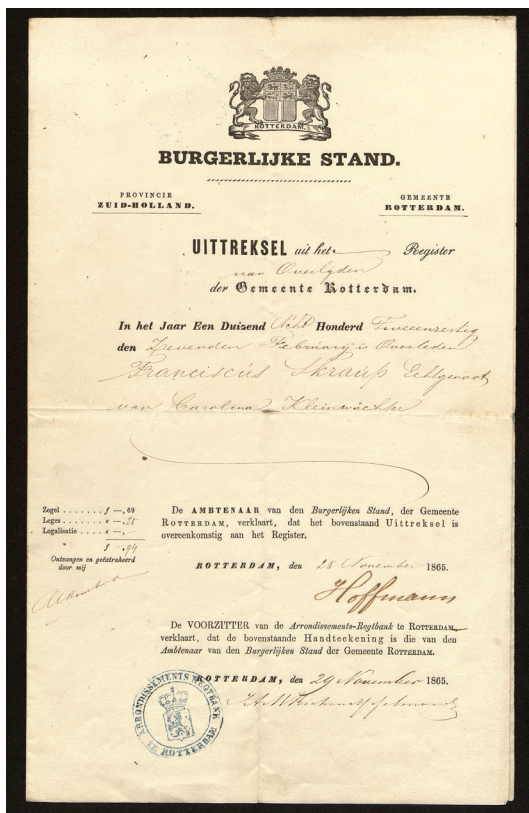
Poslední vůle Boženy Škroupové, která je psaná na stroji na 5 listech o formátu 29,8 : 21,1 cm, popsáno je celkem 9 stran. Text je rozdělen do tří částí, které jsou označeny písmeny A, B, C.

V části pod písmenem A je stanoveno, že svým univerzálním dědicem ustanovuje Božena Škroupová Národní muzeum – ovšem pod podmínkou, že muzeum splní odkazy uvedené v části pod písmenem B. Část A obsahuje soupis předmětů, které muzeum dědictvím získává. Božena Škroupová si zde vyhrazuje doživotní používání některých předmětů, které jsou označeny razítkem Národního muzea.²¹ Vysvětluje, proč se rozhodla tyto předměty věnovat – je vděčná národu, který se o ni staral. Zároveň žádá muzeum, aby odkaz po Františku Škroupovi, který byl národu zcela oddán, pietně zachovávalo dalším generacím a pokud by to bylo možné, aby zřídilo „interieur Františka Škroupa“.

Soupis obsahuje celkem 84 položek a je rozdělený do pěti částí, které jsou označené římskými čísly I., II., III., V., VI., přičemž číslo IV je omylem vynecháno.

Část I. Starobylý nábytek²² – zahrnuje celkem 8 položek (č.1–8): sekretář, skříň s příhradami, šatník, prádelník, šicí stolek, otáčecí toaletní zrcadlo, postel (na které spával F. Škroup) a kulaté nástěnné hodiny, které bývaly v pracovně jejího pradědečka. Jedná se o nábytek z domácnosti Boženy „babičky z matčiny strany“ – tj. z rodu Balabenů.

Část II. Jiné předměty z domácnosti²³ obsahuje pouze dvě položky (č.9 a 9a) – a sice mosazný svícen, který stával na nočním stolku Františka Škroupa a kožený kufřík, ve kterém jsou uloženy písemné i tištěné památky po Františku Škroupovi.

Obrázek 7 – Výpis z matriky zemřelých v Rotterdamu o úmrtí Františka Škroupa 7. února 1862 vydaný 28. listopadu 1865. NM-ČMH: č. př. 4/54.

21 V soupise ovšem nejsou vyznačeny předměty, které byly orazítkovány.

22 Dnes uloženo v Historickém muzeu v Oddělení starších českých dějin.

23 Svícen je dnes uloženy v Historickém muzeu v Oddělení starších českých dějin; kufřík není zapsán nikde, obsahem jsou archiválie vyjmenované v části V., které jsou uloženy v Českém muzeu hudby, hudebněhistorickém oddělení pod číslem přírůstku 4/54.

Pod protektorátem slav. okres. výboru pardubického.

Stoleté výročí narozenin

Frant. Škroupa

skladatele české národní hymny

„KDE DOMOV MŮJ?“

oslaví lid český dne 14. července 1901

odhalením pamět. desky na rodném jeho domě

ve Vosicích

u Pardubic.

Pořad slavností:

Večer před slavností hudební zastavenka a osvětlení obeh.

Dne 14. července:

- Ráno budíček. — Vířání hostů.
- O 10. hod. srazení spolku a přívod na místo slavnosti.
- O 11. hod. zahájení slavnosti.
- Roe miv. prof. Dr. Otakara Hofmanského.
- Odhalení desky. — Rozhodl a společný obed.

@společně:

Koncert zpěvackých spolku a hudby „Sokala“ Kuklenského ve farní zahradě. Národní slavnost. Večer vimeček.

Slavnost kona se za každého počasí.

Příhlášky k společnému obědu přijíma výbor do 12. července.

Vlaky přijíždějí:

- Od Prahy: 10.30 hod. Čadce: 10.50 hod. Sloupč. 11.10 hod. 11.30 hod. 11.50 hod.
- Od Pardub. 11.30 hod. Sloupč. 11.50 hod. 12.10 hod. 12.30 hod.
- Od Pardub. do Sloupč. v 9.30 hod. 1.10 hod.

Výbor
pro zasedání pamětní desky
Fr. Škroupovi ve Vosicích.

Obrázek 8 – Plakát k slavnostem v Osicích ke 100. výročí Škroupova narození, tisk. NM-ČMH: č. př. 4/54.

nina bratra Oldřicha Škroupa a zajímavé archiválie, které se vztahují přímo k Františku Škroupovi: tištěnou pozvánku Tonkünstlersocietät (9. června 1849), pohledy na Rotterdam v podobě růže, nácrtek skladby, kterou Škroup napsal těsně před smrtí, pozvání ke smuteční slavnosti za Františka Škroupa, báseň ředitele rotterdamského divadla Adolfa Grimmingera – „Nachruf an Kapellmeister Fr. Škraup“ ke Škroupovu úmrtí, program koncertu v Amsterdamu 23. února 1861, libreto a plakát k provedení Škroupovy opery Meergeuse, báseň na rozloučenou „An Kapellmeister Škraup“ před jeho odjezdem do Holandska v srpnu 1860 od stolní společnosti u Primasů.

Část VI. – Knihy a spisy. V této části jsou zařazeny pod čísly 67–76 nejrůznější články či knihy o Františku Škroupovi a o jeho díle, bohatá dokumentace oslav Škroupova 100. výročí narození v Osicích a materiály k dalším oslavám a programy k divadelním představením.

Část III. – Obrazy²⁴

V tomto oddíle jsou pod čísly 10–21 vypsány obrazy a fotografie a pod číslem 24 břečťanová větévka ze hřbitova v Rotterdamu a zarámanované kopie notových (č. 22, 23) zápisů. Pod čísly 25–51 jsou zařazeny hudebniny – tato čísla měla patřit pod číslo IV., které bylo vynecháno. Jsou zde vyjmenovány především skladby Františka Škroupa v autografech, opisech i tiscích.

Část V. – Dopisy a rodinné památky²⁵ obsahuje 15 položek pod čísly 52 až 66. Obsahem je devět dopisů Františka Škroupa z Rotterdamu psaných manželce Karolině, tři dopisy, které psal František Škroup z Rotterdamu své dceři Božence, křestní a domovské listy matky Karoliny Škroupové-Kleinwächterové a Boženiny sestry Karoliny. Jsou zde také doklady Boženy Škroupové: křestní list, domovský list, potvrzení o očkovaní a vysvědčení z Jiráňkovy hudební školy. Nalezneme zde skladbu Bože-

24 Uloženo v Historickém muzeu v Oddělení starších českých dějin, notové materiály hudebněhistorickém oddělení Českého muzea hudby.

25 Uloženo v Českém muzeu hudby, hudebněhistorickém oddělení pod číslem přírůstku 4/54.

Část VII. – *Různé knihy (památkou otcovou nesouvisející)*²⁶ – pod čísly 77 až 84 je zaznamenáno celkem osm položek: literatura k dějinám hudby obecně a modlitební knihy.

Část pod písmenem B obsahuje celkem tři body. V prvním Božena Škroupová odkazuje vnučce své sestry Gabriely²⁷ Janě Peterkové²⁸ zlaté hodinky se zlatým řetízkem, dvě brože a šaty podle jejího výběru. V druhém bodě definuje předměty, které odkazuje své posluhovačce Josefě Denkové, která Boženě Škroupové věrně sloužila více než 50 let. Odkazuje jí všechny předměty s výjimkou pianina, věci vyjmenovaných v části A,

a těch, které si vybere Jana Peterková. Ve třetím bodě stanovuje, aby Národní muzeum jako její univerzální dědic prodal její pianino²⁹ a získaný výnos rozdělil rovným dílem mezi Janu Peterkovou a Josefu Denkovou. Pokud by zbyly ještě nějaké peníze po uhrazení všech nutných výloh (zejména na léčení a pohřeb), ať jsou opět rozděleny mezi Janu Peterkovou a Josefu Denkovou. Na konci projevuje Božena Škroupová přání, aby byla uložena do hrobu na Olšanských hřbitovech do hrobu, kde je pohřbena její matka sourozenci.³⁰

V textu pod písmenem C Božena Škroupová konstatuje, že jí byla poslední vůle celá přečtena svědkem ing. Josefem Valentou, dva další svědkové do ní současně nahlíželi. Božena potvrzuje svým podpisem před všemi třemi svědky, že listina obsahuje její poslední vůli a o podpis žádá i všechny svědky. Text celé poslední vůle uzavírá datum podpisu 11. února 1921 a podpisy Boženy Škroupové a svědků ing. Josefa Valenty, prof. Dr. Čenka Zíbrta a Bohumila Němce.

Není snadné určit, kdy se konkrétní položky do muzea dostávaly. Jak v Zíbrtově přípisu z 14. března 1921,³¹ tak v poslední vůli z 11. února 1921 je výtčeno, že některé předměty muzeum dostane až po smrti Boženy a ty byly v době sepsání tohoto dokumentu označeny – Zíbrt píše, že byly označeny kolkem, v poslední vůli se píše o razítku. Na většině předmětů je obvyklé červené oválné razítko „Museum regni Bohemiae“, na několika je však modré

Obrázek 9 – Škroupův zlatý prsten s onyxem. NM-ČMH: inv. č. K 191.

26 Uložení knih zatím nebylo identifikováno.

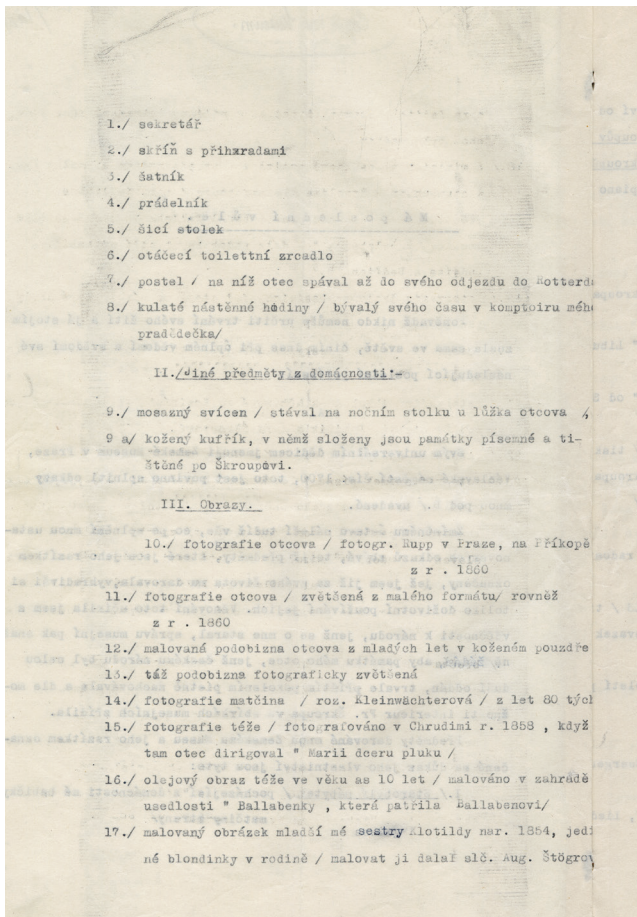
27 Gabriela (1841–1878) Škroupová, provdaná Nekvasilová, srov. Josef PLAVEC, *František Škroup*, Praha 1941, rodokmen F. Škroupa, nestránkovan, zařazen za s. 954.

28 Jana Peterková (1898–?), srov. Josef PLAVEC, *František Škroup*, Praha 1941, rodokmen F. Škroupa, nestránkovan, zařazen za s. 954, zde však důsledně psána jako Hana.

29 O prodeji pianina nebyly nalezeny žádné doklady.

30 Olšanské hřbitovy, III. Část, 3. oddělení.

31 Viz poznámka č. 14, ANM, f. RNM, k. 93, rok 1921.

Obrázek 10 – Poslední vůle Boženy Škroupové z 11. 2. 1921, ve které ustanovuje Národní muzeum svým univerzálním dědicem, strojepis. ANM, f. RNM, k. 93, 1921.

kteří připadly Historicko-archeologickému oddělení,³⁴ jedná se o nábytek, obrazy a zarámované fotografie či jiné zarámované předměty. V přírůstkových knihách tohoto oddělení jsou velmi podrobné popisy těchto předmětů, ale zápisy jsou pořizeny už 20. prosince 1928. K věcem vyjmenovaným v poslední vůli přibýlo ještě několik dalších.³⁵ Poněkud nejasné je předávání písemností a knih. Zíbrt ve svém přípise z 14. března 1921 uvádí, že převzal hned „kufř památek literárních a korespondence i skladeb“. O předání skladeb není pochybnost – existuje provenienční záznam na katalogizačních kartách³⁶ a soupis předaných skladeb psaný rukou Emila Axmana. Pozoruhodné je ovšem to, že Axmanův soupis (po-

nebo červené oválné razítko s českým textem „Museum království českého v Praze“ uprostřed je vyobrazen lev ve štítě, na kterém je koruna. Toto druhé razítko je pravděpodobně tím razítkem, jež označovalo předměty, které si Božena zatím ponechávala. Bohužel neexistuje žádný soupis, kde by byly tyto položky označeny.

Víme jistě, že do muzea byl nábytek předán až po Boženině smrti. Zemřela 4. prosince 1928. V registratuře Národního muzea je zachován přípis z 14. prosince 1928 adresovaný Janě Peterkové, aby se 17. prosince v bytě zesnulé Boženy Škroupové účastnila předávání odkázaných předmětů Národnímu muzeu.³² Pokyn k zahájení projednávání pozůstalosti v rámci Národního muzea je z 21. ledna 1929.³³ K dispozici je opis poslední vůle, kde jsou v části pod písmenem A označeny inventárním číslem předměty,

32 ANM, f. RNM, k 99, rok 1928.

33 ANM, f. RNM, k. 112, rok 1931.

34 Dnes Historické muzeum, Oddělení starších českých dějin.

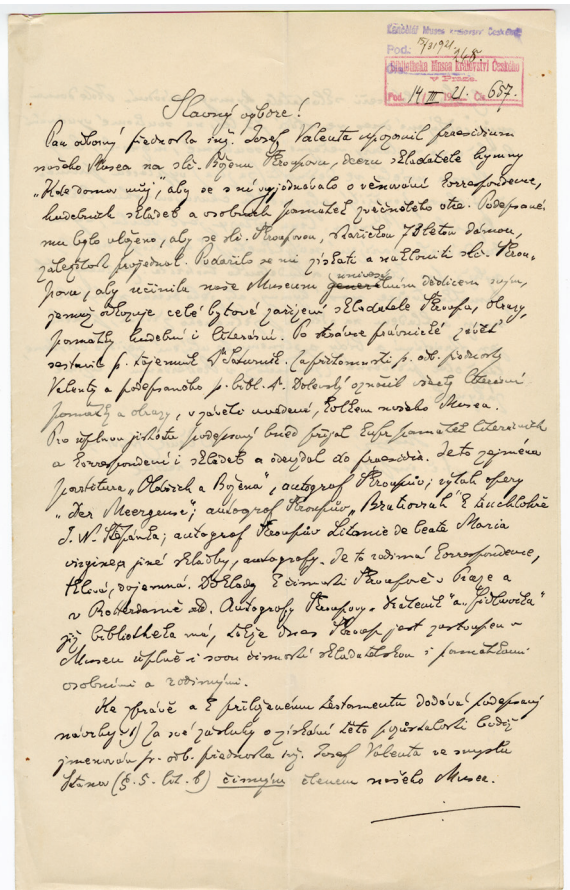
35 Viz příloha č. 1.

36 „Dar. Božena Škroupová 1921“. K tomuto souboru hudebnin přidala Božena Škroupová v roce 1923 ještě „Začátky vyučování v hudbě“ (sign. XIX E 92, jako jediná zapsána i v přírůstkové knize pod číslem

dle podacího razítka z roku 1922) obsahuje signatury, které neplatí. Správné jsou signatury na kartách z katalogu. Je zvláštní, že tyto hudebniny nejsou zapsány v přírůstkové knize notového archivu.³⁷ Co přesně bylo v kufru z “literárních památek a z korespondence“, který Čeněk Zíbrt odnesl na začátku roku 1921 do Národního muzea, není jasné, protože v přípisě z 14. ledna 1929 předává správce oddělení historicko-archeologického Karel Gut ředitelství knihovny NM kromě několika knih i položku „Bez čísla. Balík korespondence“.³⁸ Je tedy možné, že v roce 1921 předala Božena Škroupová písemnosti vzniklé do roku 1921 – tj. zejména korespondenci z Rotterdamu – svých rodičů, dopisy od otce Františka, které byly adresovány jí, a dokumentaci nejružnějších oslav Škroupových výročí. „Balík korespondence bez čísla“ mohl obsahovat písemnosti vzniklé po roce 1921 a Boženu osobní korespondenci. Ve strojopisné zprávě o činnosti muzea za rok 1929 se v textu o knihovně píše, že literární archiv Národního muzea převzal zbytky pozůstalosti hudebního skladatele Františka Škroupa.³⁹

Speciálním razítkem je v celém souboru písemností označeno jenom několik písemností: křestní a domovské listy matky Karolíny Škroupové, sestry Karolíny Škroupové a Boženy. Pro Boženu muselo být velmi těžké, když předala do muzea právě rodinné dopisy, které pro ni byly obsahově velmi cenné.

Písemnosti rukopisné i tištěné byly uloženy v Literárním archivu Národního muzea. Některé archiválie jsou označené signaturami a sbírkovým razítkem Literárního archivu

Obrázek 11 – Čeněk Zíbrt posílá 14. 3. 1921 přípis Prezidiu Národního muzea o průběhu jednání s Boženu Škroupovou ohledně pozůstalosti po jejím otci Františku Škroupovi, ANM, f. RNM, k. 93, 1921.

D 336/1923) – je to úvod do hudební teorie, který pro svou sedmiletou dceru Boženu napsal Škroup v roce 1854, když jí začal vyučovat hudbě.

37 Kontrolou bylo zjištěno, že tituly v Axmanově soupise, v poslední vůli i na katalogizačních kartách souhlasí. Platné jsou signatury, které jsou na kartách. Naskenované přístupné z <https://retris.nkp.cz/Catalog?sigla=ABX002>, heslo Škroup František (přistoupeno 2022-12-12).

38 ANM, f. RNM, k. 112, rok 1929.

39 ANM, f. RNM, k. 99, rok 1928.

Obrázek 12 – Zvětšený otisk razítka Národního muzea, kterým jsou označeny předměty ze Škroupovy pozůstalosti.

NM. Je zde zařazená i tisková dokumentace z 30. let 20. století, která byla ke stávajícímu fondu tematicky přiřazována, ale odkud přišla, nevíme. Ještě před převodem Literárního archivu Národního muzea do Literárního archivu Památníku národního písemnictví, ke kterému došlo v roce 1962, byla tato pozůstalost v rámci Národního muzea předaná do Hudebního oddělení a v chronologické evidenci zapsána pod číslem přírůstku 4/54. Vzhledem k právě probíhajícímu stěhování Památníku národního písemnictví není možné překontrolovat historickou přírůstkovou knihu z Literárního archivu Národního muzea, jestli zde existuje záznam o získání těchto předmětů a překontrolovat fond Františka Škroupa,⁴⁰ protože se zde pravděpodobně také nacházejí předměty z původního Literárního archivu Národního muzea. V hudebněhistorickém oddělení tento fond zatím není zpracován v systematické

evidenci, ačkoliv byl doposud hojně využíván především k výstavním účelům a v posledních letech byl připraven ke katalogizaci. Nález testamentu Boženy Škroupové zásadním způsobem pomůže k logičtějšímu uspořádání celku před jeho definitivním zpracováním.

Není účelem tohoto textu přinést kompletní informace o všech autentických předmětech ve sbírkách Národního muzea, jedná se především o notové autografy, které byly získány od různých osob, přesto je dobré několik předmětů zmínit, protože je muzeum překvapivě nedostalo právě od Boženy Škroupové. V roce 1907 zakoupilo Národní muzeum od Anny Slavíkové dva obrazy se svatebními portréty Františka Škroupa a Karoliny Škroupové – Kleinwächterové z roku 1841 od Antonína Machka.⁴¹ Nevíme bohužel, kdo byla Anna Slavíková, nezdá se, že by byla nějakým způsobem příbuzná s rodinou a je tedy otázkou, jak se k ní tyto obrazy dostaly, protože pro rodinu Škroupovu měly bezpochyby velmi vysokou emocionální hodnotu.

V hudebněhistorickém oddělení Národního muzea – Českého muzea hudby je uložený křestní list Františka Škroupa, který ale pochází také původně z Literárního archivu Národního muzea (č. př. 49/1930) a Škroupův zlatý prsten s onyxem (inv.č. K 191).⁴² Tento prstem získalo hudební oddělení v roce 1969 od Státního ústředního archivu (č. př. Kp 171/69). Na katalogizační kartě je ovšem přípis, že prsten věnovala Škroupova vnučka Berta (dcera Škroupova syna Alfréda) v roce 1934 Pěvecké obci české, jejíž archiv byl ve Státním ústředním archivu uložen.

40 Miloš SLÁDEK, *František Škroup (1801–1862), Literární archiv Památníku národního písemnictví*, Praha 1996.

41 Inv. č. H2-6806 (František Š.), H2-19885 (Karolína Š.), srov. Lubomír SRŠEŇ, *Malované závěsné portréty*, Praha 1922, sv. 3, s. 378–379, číslo katalogu 228 a 229.

42 Tento prsten je vidět na fotografiích z 50. let.

Koncem prosince roku 1928 se na Národní muzeum obrátila Melánie Škroupová,⁴³ praneť Františka Škroupa s tím, že nabízí muzeu ke koupi dopis Dominika Škroupa⁴⁴ a další rodinné památky, protože žije v těžkých podmínkách.⁴⁵ Po dalším zkoumání se zjistilo, že památky, které Melánie má, jsou již mladšího data, většinou se jedná o opisy nebo věci, které pro samotného Františka Škroupa nemají velký význam. Přesto se muzeum rozhodlo vyplatit Melánii určitý obnos spíše jako podporu – vzhledem k úctě k Františku Škroupovi. Melánie nabízela i obrazy (blíže je však nepopsala), ale ukázalo se, že je už nemá, protože se asi ztratily nebo byly prodány při nějakém stěhování. Nakonec se rozhodla, že dopis po Dominiku Škroupovi si ponechá. Celý případ se řešil od konce prosince 1928 až do března 1931! Ke koupi ostatních věcí pravděpodobně vůbec nedošlo.

Závěr

Po Škroupově smrti v roce 1862 měla vdova Karolina v úmyslu věnovat Národnímu muzeu Škroupovu pozůstalost, ale v roce 1863 předala pouze autografní partitury dvou stěžejních děl – zpěvohry Dráteník a frašky Fidlovačka. Pozůstalost získalo Národní muzeum až v roce 1921 jako dědictví po Boženě Škroupové (1847–1928), která odkázala muzeu věci ještě za svého života s tím, že některé bude užívat až do své smrti a ty pak budou teprve předány Národnímu muzeu, jež ustanovila svým univerzálním dědicem. Jedná se o soubor velmi rozsáhlý a zcela mimořádné kulturní hodnoty: obsahuje hmotné památky (nábytek), bohatý ikonografický materiál, osobní doklady několika členů rodiny Františka Škroupa – Karoliny Škroupové a jejich dcer Karoliny a Boženy, rodinnou korespondenci, Škroupovy skladby v autografech, opisech i tiscích, bohatou tiskovou dokumentaci zejména z období po Škroupově smrti a knihy.

Hmotné památky a ikonografický materiál byly uloženy v oddělení historické archeologie. Knihy, písemnosti a notové zápisy v knihovně Národního muzea – písemnosti tištěné i rukopisné povahy v Literárním archivu Národního muzea a hudebniny v rámci hudební sbírky, které bylo součástí Knihovny Národního muzea. Při převodu Literárního archivu Národního muzea do Literárního archivu Památníku národního písemnictví byl tento fond v Národním muzeu ponechán a byl zapsán do sbírek v Hudebním oddělení v roce 1954. Jisté je, že v roce 1921 byly do muzea předány hudebniny a v roce 1928 či na počátku 1929 nábytek; většina knih byla předána asi už v roce 1921. Dobu odevzdání písemností nelze spolehlivě určit. K většině položek z poslední vůle se podařilo najít inventární čísla nebo signatury, ke ztotožnění ještě zbývají knihy. V systematické evidenci pod přírůstkovým číslem 4/54 zůstává zatím písemná pozůstalost. Nález poslední vůle je pro další zpracování velmi přínosný, protože nyní známe vnitřní souvislosti a můžeme tento soubor materiálu dobře uspořádat.

Národní muzeum rozhodně splnilo podmínku poslední vůle Boženy Škroupové, „aby předměty pietně zachovávalo dalším generacím“ – předměty jsou řádně uloženy, zpraco-

43 Melánie (1871–?) dcera Františkova bratra Václava (1799–1860). Korespondence s ní je uložena v ANM, f. RNM, k. 112, rok 1931.

44 Dominik Škroup (1766–1830), učitel, hudebník a skladatel, otec Františka, Jana Nepomuka a Václava Škroupa a dalších dětí.

45 ANM, f. RNM, k. 112, rok 1931.

vány, poskytovány badatelské veřejnosti a vystavovány na výstavách; většina z nábytku je vystavená v expozici Historického muzea ve Vrchotvých Janovicích.

Příloha č.1

Soupis předmětů uložených v oddělení starších českých dějin (Národní muzeum – Historické muzeum), které neobsahuje poslední vůle Boženy Škroupové, ale jsou zapsány jako převzaté předměty dne 20. 12. 1928.

Odkaz převzatý po zemřelé Boženě Škroupové tvoří souvislou řadu inventárních čísel H2-14775 až H2-14814. V poslední vůli nebyly vypsány tyto předměty:

Inv.č.	Předmět
H2-14783	Stojan na šaty z tmavěhnědě leštěného dřeva.
H2-14784	Židlička dřevěná, bíle lakovaná.
H2-14786	Zástěna trojdílná, složená ze tří dřevěných ráků.
H2-14789	Pět miniatur na sametové podložce (1).
H2-14790	Miniatura pí Karoliny Kleinwächterové, roz. Balabene-ové, matky pí Škroupové.
H2-14791	Miniatura Karla Balabena.
H2-14792	Miniatura Ludvíka Balabena, syna Karla Balabena.
H2-14806	Fotografie Škroupova domu v Osicích 1928, zasklené.
H2-14807	Dvě snítky se sušenými růžemi z Oldřichova hrobu ve Lhotce u Želivi.
H2-14808	Titulní list z časopisu Světozor, 1922, s článkem o Františku Škroupovi, zarámované.
H2-14809	Pohlednice z Amsterdamu, zasklené oboustranně.
H2-14810	Pohlednice Kde domov můj od Josefa Kočího, zasklené.
H2-14811	Odznak slavnosti vystavění Škroupova domu v Osicích.
H2-14812	Stuha z věnce, hedvábná černá se zlatým nápisem „Země česká, domov můj ...“
H2-14813	Prémie „Besedy lidu“ – Adolf Liebscher, Kde domov můj“, světlotisk, zarámováno.
H2-14814	Tři fotografie z opery Dráteník (1927, Nymburk).

Vysvětlivka k tabulce:

(1) Inv.č. H2-14789 až H2-14792 (je až k číslu H2-14793, které je uvedené v poslední vůli) – viz Lubomír SRŠEŇ, *Malované miniaturní portréty*, Praha 2005, číslo katalogu 103–106, s. 118–121

Příloha 2

[fol. 1]

*Má poslední vůle*⁴⁶

Poněvadž nikdo nemůže určití trvání svého žití a já stojím zcela sama ve světě, činím dnes při úplném vědomí a svědomí své následující poslední pořízení:

A.

Svým universálním dědicem jmenuji Zemské museum v Praze, Václavské náměstí čís. 1700, toto jest povinnou splniti odkazy mnou pod B. uvedené.

Zmíněnému ústavu náleží tudíž vše, co po splnění mnou ustanovených odkazů zbývá, totiž předměty, které jsou jeho razítkem označeny, jež jsem již za svého života mu darovala, vyhradivši si toliko doživotní používání jejich. Věnování toto učinila jsem z vděčnosti k národu, jenž se o mne staral, správu musejní pak snažně žádám, aby památku mého otce, jenž českému národu byl celou duší oddán, trvale příštím pokolením pietně zachovávala a dle možnosti interieur Fr[antiška] Škroupa ve sbírkách musejních zřídila.

Předměty darované mnou Zemskému museu a jeho razítkem označené na důkaz jeho vlastnictví jsou tyto:⁴⁷

I. Starobylý nábytek pocházející z domácnosti mé babičky matčiny strany Uložení

[fol. 2]

1. sekretář	H2-14775
2. skříň s příhradami	H2-14776
3. šatník	H2-14777
4. prádelník	H2-14778
5. šicí stolek	H2-14779
[Pozn. aut.: Podle zápisu v přírůstkové knize Oddělení strašich českých dějin byl stolek zapůjčen ještě společně s inv. č. H2-20.152 a H2-20.153 hudebnímu oddělení pro instalaci [v Mozartově památníku] na Bertramce a inventarizační komisí Národního muzea byly 13. 10. 1965 skartovány. Záznam je v knize úbytků č. 79/80.)]	
6. otáčecí toaletní zrcadlo	H2-14780
7. postel, na níž otec spával až do svého odjezdu do Rotterda[mu]	H2-14781
8. kulaté nástěnné hodiny, bývalý svého času v komptoiru méh[o] pradědečka	H2-14782

II. Jiné předměty z domácnosti

9. mosazný svícen (stával na nočním stolku u lůžka otcova),	H2-14785
9.a kožený kufřík, v němž složeny jsou památky písemné a tištěné po Škroupovi.	kufřík není zapsán, obsah je v části V. a VI.

46 Uloženo v ANM, f. RNM, k. 93, rok 1921, složka „Škroup“.

47 Položky ve sloupci Uložení začínající znakem H2 jsou uloženy v Národním muzeu – Historickém muzeu, v Oddělení starších českých dějin; položky začínající znakem ČMH, jsou uloženy v Národním muzeu – Českém muzeu hudby, v hudebněhistorickém oddělení.

III. Obrazy

10. fotografie otcova (fotogr[afoval] Rupp v Praze, na Příkopě z r[oku] 1860) H2-14794
11. fotografie otcova (zvětšená z malého formátu), rovněž z r[oku] 1860 H2-14795
12. malovaná podobizna otcova z mladých let v koženém pouzdře [Pozn. aut.: František Škroup (1801–1862), Heinrich Schödl asi 1825–1830, viz Lubomír SRŠEŇ, *Malované miniaturní portréty*, Praha 2005, číslo katalogu 178] H2-14787
13. táž podobizna fotograficky zvětšená H2-14796
14. fotografie matčina (roz. Kleinwächterová) z let 80 tých H2-14797
15. fotografie téže (fotografováno v Chrudimi r[oku] 1858. když tam otec dirigoval „Marii dceru pluku). H2-14798
16. olejový obraz téže ve věku as 10 let (malováno v zahradě usedlosti „Balabanky“, která patřila Ballabenovi). [Pozn. aut.: Karolina Šroupová, 1819–1893, František Mašek kolem 1830, viz Lubomír SRŠEŇ, *Malované závěsné portréty. Sbíрка oddělení strašich českých dějin Národního muzea*, Praha 2021, číslo katalogu 166, s. 283–284.] H2-14799
17. malovaný obrázek mladší mé sestry Klotildy nar. 1854, jediné blondýnky v rodině (malovat ji dala slč. Aug[ustina]. Štögrová) [Pozn. aut.: Klotilda Škroupová, 1854–1867, neznámý mlalíř kolem 1858, viz Lubomír SRŠEŇ, *Malované drobné portréty*, Praha 2013, číslo katalogu 194, s. 207–208.] H2-14788
[fol. 3]
dcera ředitele Stavov[ského] divadla, k milému překvapení mého otce, jehož byla žačkou.
18. Pět miniatur na sametové podložce (nahore rodiče mé matky Ign[ác] Kleinwächter a Karolina Kleinwächterová roz. Ballabene – uprostřed otec této, můj praděd Karel Ballabene, jemuž patřila usedlost „Balabanka“ – dole podobizny bratří mé babičky, Ludvíka a Bedřicha B[alabena]). H2-14793
19. fotografie školy ve Vosicích, jež stojí na místě staré školy, kde se otec můj narodil. H2-14800
20. fotografie pamětní desky, zasazené na škole Vosické r[oku] 1901 při oslavě 100leté památky narozenin otcových. H2-14801
21. fotografie náhrobku na hřbitově ve Vosicích, kde pochováni jsou rodiče otcovi, Dominik a Anna Škroupovi. H2-14802
22. faksimile rukopisu písně „Kde domov můj?“ H2-14803
23. fotograf[ický] snímek písně „Povzbuzení k zpěvu od F[rantiška] Š[kroupa], jejíž originál nalézá se na zámku Děčinském v památníku (dosud se jej nepodařilo identifikovat – pozn. aut.) – hrab[ěnk]y Juži Thunové. V památníku tom jsou orig[inální] příspěvky téměř všech proslavených hudebníků minulého století, mezi jinými též od Smetany a Dvořáka. Snímek dal udělati r[oku] 1919 nynější majitel panství Jaroslav Thun pro mne, která jsem v tomto jeho domě učila pianu. H2-14804
24. břechťanová větévka ze hřbitova Rotterdamského (pod sklem) přivezená z piety ku skladateli národní hymny neznámou dámou. H2-14805

25. partitura opery „Udalrich und Božena“ romant. Oper von F[erdinand] V[alentin] Ernst, Musik von Kapellmeister Fr[antišek] Škroup, 1833 (pouze poznámky ohl[edně] tempa apod. jsou psány rukou skladatelovou). ČMH: XIX E 4
26. klavírní výtah opery „Der Meergeuse“ (Romant[ische] Oper in 3 Akten v[on] J[ohann] C[arl] Hickel, in Musik gesetzt v Fr[ranz] Skraup). ČMH: XIX E 1
[fol. 4]
27. partitura hudby k „Bratrovrahu“ (truchlohra o 1 dějství J[ana] N[epomuka] Štěpánka, hudba od Fr[antiška] J[ana] Škroupa, 1830 rukopis Škroupův. ČMH: XIX E 2
28. Litanie de Beata Virgine Maria per Fr[anz] Skraup, rukopis Škroupův. ČMH: XIX E 62
29. Ouvertura ku frašce „Fidlovačka“ od K[ajetána] Tyla pro fortepiano Fr[antiška] Škroupa, tisk. ČMH: XIX A 239
30. Messe in D. moll, Skraup, F[ranz] (tisk). ČMH: XIX A 243
31. úryvek z IX. Beetho[venovy]symfonie, rukopis Škroupův. ČMH: XIX E 63
32. „Češka“, píseň od Fr[antiška] Jar[oslava] Kamenického, hudba od Fr[antiška] Škroupa, tisk. ČMH: XIX A 239
33. „Čtyry české písně“ („Doorávám, dokonávám“) z opery Libu[šín] sňatek“ do Fr[antiška] Škroupa, tisk. ČMH: XIX E 60
34. „Nevěsta předoucí“ píseň od Chmelenského a „Věnečky“ od S. K. Macháčka, hudba od Fr[antiška] Škroupa, tisk. ČMH: I D 446
35. „Překážka“ píseň od Brdičky, hudba od Fr[antiška] Škroupa, tisk. ČMH: I E 450
36. Povzbuzení k zpěvu“ od B[oleslava], Jablonského, hudba od Fr[antiška] Škroupa, tisk. ČMH: I D 102
37. „Dobrou noc!“ píseň od Fr[antiška] Škroupa, tisk. ČMH: I D 102
38. Zlatý zpěvník, „Píseň společná“/ „Za dnů mladosti, kdo rados[tné] od Fr[antiška] Škroupa, tisk. ČMH: I D 102
39. Klavírní výtah „Dráteníka“, vydaný Uměl[eckou] besedou r[oku] 1913 (t[isk]). ČMH: VII D 56 (převzato 11. 1. 1929)
40. „Věneček“ sbírka českých zpěvů, redaktor F[rantišek] Škroup, I svazek 3, 4, 5, tisk. ČMH: IV C 25
41. Svazek (váz[aných]) hudebních skladeb z polovice minulého století [za]čínající sbírkou „Festalbum“, tisk. ČMH: IX F 307 (převzato 11. 1. 1929)
42. 40 Etud Karla Mayera. ČMH: IX F 308 (převzato 11. 1. 1929)
43. Lied „O schöne gold'ne Jugendzeit aus d[er] Oper Der Meerge[use] v[on] Fr[anz] Skraup, tisk. ČMH: XIX A 240
44. Das grosze[!] Auge, die grosze[!] Thräne, der grosze[!] Schmerz, Lie[d] ČMH: XIX A 42
[fol. 5]
B. Seifert, Mus[ik] v[on] Skraup.
45. „Du fühlst es nicht!“ v[on] Marsano, Mus[ik] v[on] Skraup. ČMH: XIX A 241
46. Ja er ist's, Ged[icht] v[on] A[dolf] Grimlinger, Mus[ik] v[on] Skraup. ČMH: XIX E 64

47. „Ade“! Worte v[on] A[dolf] Grimminger, Mus[ik] v[on] Skraup 1861 (S vlastnoručním věnováním skladatele). ČMH: XIX E 61
48. Einlaga Arie zu der Oper „Jüdin“, komponiert v[on] Fr[antišek] Š[kroup] (není psáno skladatelem). ČMH: XIX E 60
49. Festmarsch (partitura) v[on] F[rantz]. J[ohann] Skraup, 1842 Rukopis skladatelův. ČMH: XIX E 3
50. Wanderklänge“ v[on] Fr[anz] Skraup (není rukopis skladatel[e]). ČMH: XIX E 58
51. Morgenlied“ v[on] Ed. Vogt, Mus[ik] v[on] Skraup. ČMH: XIX E 59

V. Dopisy a rodinné památky

52. Devět dopisů otcových, psaných matce z Rotterdamu (ze dne 27. 8., 16. 10., 28. 12. 1860; 15. 2., 17. 4., 18. 4., 2. 5., 24. 8., 15. 12. 1861. č.52–66/
ČMH: č. př. 4/54
53. Tři dopisy Škroupovy, jež mně otec psal z Rotterdamu, ze dne 7. [9], 12. 9. a 9. 10. 1861 (za sklem).
54. křestní list a domovský list mé matky (2 listy).
55. list křestní a domovský a očkov[ací], vysvědčení mé sestry Karoliny (3 listy).
56. Můj list křestní a domovský, očkov[ací] vysvědčení a vysvědčení z Jiránkovy hudeb[ní] školy (4 listy).
57. 1er „Polonaise“ památka na bratra Oldřicha, jenž měl hudební talent a komponoval toto ve škole při vyučování as v 10 letech. V připojeném sešitě časopisu „Zálesí“ z r[oku] 1920 jsou bližší údaje o jeho hrobě. Zemřel r[oku] 1859 v 11 letech.
58. Pozvání k slavn[ostní] mši členům „Tonkünstler- Societät“ ze dne 9. 6. 1849. Na rubu rukopis Škroupův.
[fol. 6]
59. Pohledy na Rotterdam, v podobě růže rozvírací. Přivezl otec na památku.
60. Náčrtek skladby, modrou tužkou psaný – psal otec na loži několik hodin před smrtí (přivezl bratr Alfred z Rotterd[amu]).
61. Pozvání ku smuteční slavnosti za Fr[antiška] Škroupa, pořádané pr[ažským] Spolkem hudeb[ních] umělců.
62. “Nachruf an Kapellmeister Fr[anz] Skraup – den 7. Feb[ruar] 1862 [von] Ad[olf] Grimminger“.
63. Program koncertu v Holandsku 23. 2. 1861 obsahující „Jub[el] Ouver-turu“ od Škroupa.
64. Plakát divadelní z Rotterdamu, oznamující provozování ope[ry] „Der Meergeuse“ 17. 4. 1861.
65. Libreto opery „Der Meergeuse“ od J[ohanna] C[arla] Hickla.
66. An Kapellmeister Skraup bei seiner Abreise nach dem Königreiche der Niederlande im August 1860 „Von einem eigenen Freundes – Zirkel“, byla to společnost u „Primasů“, kamž otec občas docházel. Připojena Politik ze dne 21. 6. 1903 v níž tato příležitostná básnička byla uveřejněna.

VI. Knihy a spisy.

67. Hudeb[ní] časopis „Dalibor“ ročn[í]k 1862, obsahující zprávu o úmrtí Škroupově a jeho životopis.
68. J[an] Branberger „K dějinám sborového zpěvu“ obsahuje zpráv[un] o zpěv[áckém] spolku „Škroup“ v Praze (2 seš[ity]).
[Pozn. aut.: 1905]
69. „Hudební revue“, ročn[í]k 1910, č. 1 s článkem Dra Al[oise] Hni[li]čky „Kde domov můj?“
70. „Hudební revue“, ročn[í]k 1912, č. 3–4 s článkem O[takara] Kampery“ „Frant[išek] Škroup“, k 50. výročí úmrtí.
[fol. 7]
71. Dr. A[lois] Hnilička, „Hudební Chrudim,“ (se zmínkami o působení Škroupově).
72. „Z posledních dopisů Fr[antiška] Škroupa“ od Dra Al[oise] Hniličky v Hudeb[ní] revue“
[Pozn. aut.: 1912]
73. Dr. Al[ois] Hnilička, „František Škroup“ (otisk z časopisu)
[Pozn. aut.: Zvon 1917?]
74. Životopis Fr[antiška] Škroupa od O[takara] Hostinského („Osvěta“)
[Pozn. aut.: 1885]
75. „Das interessante Blatt“, 1883, č. 8 (s faksimile dopisu zaslaného R[ichardem] Wagnerem Škroupovi, avšak v opisu Škroupem psaném. List mylně uvádí, že je to písmo Wagnerovo.
76. Různá čísla novin, výstřižky, plakáty, dopisy atd. vztahující se
a) k oslavě stého výročí narozenin Škroupových a odhalení pamětní desky ve Vosicích r[oku] 1901 (28 kusů)
b) k představení Fidlovačky v měst[ském] Divadle na Král[ovských] Vinohradech r[oku] 1917 (14 kusů /).
c) k různým jiným oslavám, jubilejím a p[odobně], 31 kusů.

VII. Různé knihy (památkou otcovou nesouvisející)

77. „Musikalisches Conversationa[l] Lexikon“ von Hermann Mendel Berlin, Heimann, 1871, 11 svazků (váz[ané]).
78. „Das Klavier und seine Meister“, v[on] Oscar Bie, München Bruckmann 1898 (váz[ané]).
79. „Taschenbüchlein des Musikers“ v[on] P. Frank, Leipzig, Mersburger 1870 (váz[ané]).
80. „Grundzüge der Geschichte der Musik“ v[on] Brendel, Leipzig, Bruno Hinze, 1854 (váz[ané]).
81. „Abriss der Musikgeschichte“ v[on] B[?] Kothe, Leipzig, Lenckart, 1881 (váz[ané]).
82. Tägliche Andachtsübungen zum Gebrauch Ihro kais. Majestät der
[fol. 8]
Königin zu Hungarn und Boheim (staré psané modlitby, váz[ané]).
83. „Das Gebethbuch“, Prag, in. d[er] v[on] Schönfeld 'schen Handlung, 1786, váz[ané], rodinná památka se strany matčiny.

č.67–76/
ČMH č. př. 4/54

84. Das Buch von der Nachfolgung Christi v Th. v. Krempis,[!] Münschen,
Ign .J. Lentner, 1817 (váz[aně])
[Pozn. aut.: Jedná se o Thomase von Kempen.]

B.

1. Vnučce své sestry Gabriely, sl[ečně]. Janě Peterkové na Král[ovských] Vinohradech, Korunní 76, odkazují zlaté hodiny se zlatým řetízkem, zlatou brož s perli a zlatou pamětní brož s č. XXV a šatstvo dle jejího volného výběru.
2. Ostatní předměty s výjimkou těch, jež jsou uvedeny sub A. a s výjimkou pianina a kromě šatů, které si vybere Jana Pete[r]ková, odkazují své posluhovačce Josefě Denkové v Praze III, Cihelní ul[ice] 103, jež mně téměř půlstoletí obětavě, poctivě a věrně sloužila, čímž aspoň částečně se jí za její služby odměňuji.
3. Pianino, které jest mým majetkem, budiž prodáno mým universálním dědicem vhodným způsobem, načež polovina stržené ceny budiž vyplacena jako můj odkaz Janě Peterkové a druhá polovina Josefě Denkové. Zbude-li pak ještě nějaká částka peněz z mého majetku po zapravení všech útrat pohřebních a léčebních a po zaplacení jakýkoliv účtů budiž rovněž polovinou Janě Peterkové a Josefě Denkové vyplacena.
Na konec důvěřujíc v Boha projevuji přání, aby má tělesná schránka uložena byla do hrobu na Olšanech, kde odpočívá moje drahá matka a sourozenci.

[fol. 9]

C.

Poslední tato vůle byla mi svědkem testamentu p[anem] inž[enýrem] Josefem Valentou, zem[ským] odbor[ovým] přednostou v[e]v[ýslužbě], mně doslovně přečtena, při čemž druzí dva svědkové do ní přihlíželi.

Prohlašuji tímto před těmito třemi současně přítomnými mnou požádanými svědky, že tato listina v plném obsahu moji poslední vůli obsahuje, že jsem ji vlastnoručně v přítomnosti těchto svědků na každém archu podepsala a tyto za jejich podpis této listiny jakožto svědky poslední vůle požádala.

V Praze dne 11. února 1921

Ing. Josef Valenta

Jakožto svědek poslední vůle.

Prof. Dr. Čeněk Zíbrt

Jakožto svědek poslední vůle.

Božena Škroupová

Praha III – 548

[Prof. Dr. Bohumil Němec]

Jakožto svědek poslední vůle.